

Dienos Klausimai

Pereitą savaitę Washingtono įvykusioje konferencijoje rezidentas Eisenhower ir Anglijos premjeras Eden su jų patarėjais apsvarstė daug svarbių problemų. Paliesti Tolimųjų ir Vidurinių Rytų reikalai, ypatingai arabų ir Izraelio santykiai ir kaip juos pagerinti; Vokietijos susivienijimo, Berlyno gynimo, santykiai su Sovietų Rusija ir kiti. Ne visais klausimais prieita vieningo sutarimo. Edenas sugestijonavo praplėsti prekybos ir biznio santykius su komunistine Kinija ir įsileisti į Jungtines Tautas. Prezidentas Eisenhower nurodė, kad apie santykių gerinimą su komunistine Kinija nelaikas kalbėti, kol ji neišlaisvins amerikiečių ir neparodys gerų norų sugyventi su kitomis tautomis.

Anglijos vyriausybė susirūpinusi Sovietų bosų vizitu. Jie yra pasizadęje balandžio mėnesį atvykti į Londoną. Britai mano, kad Bulganinas ir Kruščiovas planuoja atakuoti Jungtines Valstijas tikslu pabloginti vakariečių santykius. Dabar britai nori iš anksto žinoti, kokias kalbas Sovietų bosai sakys ir net siūlo pakeisti vizito laiką. Reik pasakyti, kad Bulganino ir Kruščiovo kalbos ir pareiškimai padaryti lankant Indiją ir Burma Anglijoje sugyvenimi nuotaikas gerokai sugadino. Dabar britai nei amerikiečių tiek nekaltina už jų griežtumą Sovietų atžvilgiu.

Vasario 16-toji—Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 28 metinė—čia pat. Daugelis kolonijų jau yra pasirašę Lietuvos šventę atitinkamai paminėti. U. S. kongresmenai pasakys pritaikintų kalbų, o gal Vasario 16-ji bus paskelbta oficialine Lietuvos Diena. Kai kurie valstybių gubernatoriai jau išleido proklamacijas paskelbiant Vasario 16-ją Lietuvos Respublikos Diena. Minint Vasario 16-tą svarbu parinkti auką Lietuvos nepriklausomybės atkovojo akcijai paremti.

Sovietų premjeras Bulganinas pasiuntė antrą notą prezidentui Eisenhoweriui draugingumo ir kooperacijos sutarties sudarymo reikalu. Bulganinas panašius pasiūlymus padarė Anglijai ir Prancūzijai. Išrodo, kad ir šiuo dviejų valstybių atakymas bus toks pat: parodykite laikinąsias intencijas ne žodžiais ir pasigymimais, o apčiuopiamais darbais. Kremliaus bosams ypatingai nemalonūs reikalavimai pasitraukti iš užgrobtų teritorijų ir sugrąžinti tautoms išplėstą laisvę ir nepriklausomybę.

Vasario 1-mą naujasis Prancūzijos parlamentas 420 balsų prieš 71 balsą užgėrė Guy Mollet sudarytą ministrų kabinetą. Pažymėtina, kad komunistų frakcija susidedanti iš 151 atstovo, balsavo už Mollet kabinetą. Mar komunistai nori su visomis kairiomis partijomis sudaryti bendrą bloką ir koku nors būdu įsigriebti į valdžios pozicijas. Kitos partijos komunistų manevrus gerai žino ir vargu duosis suvilioti.

Prie A. Mickevičiaus vardo vidurinės mokyklos rūmų Kaune, buvusiuose Jėzuitų namuose, baltoje marmurinėje lentoje iškalta poeto bronzinis bareljefas su jo gyvenimo datomis: 1798-1855 metai. Apačioje auksinėmis raidėmis parašyta: "Šiuose mokyklos rūmuose 1819-23 metais gyveno ir kūrė A. Mickevičius". "Memorialinė lenta" su parinktais žodžiais iš "Gražinos" iškalta ir prie Mickevičiaus akmens Mickevičiaus slėnyje. Kauno Muzikinis Dramos Teatras pastatė pagal jo kūrybą A. Malševskio pjesę "Baladės ir romanai".

MASKVA.—Vasario 1-mą Sovietų vyriausybė paskelbė, kad ji pašalinus buvusį Berijos asistentą S. N. Kruglovą iš vidaus reikalų komisaro vietos. Nauju komisaru paskirtas N. P. Dudurov, buvęs Maskvos sovieto vicepirmininkas.

V. Mykolaitis-Putinas yra parrašęs studiją "Adomas Mickevičius ir lietuvių literatūra, kuri išleista atskiru leidiniu.

NEW BRUNSWICK, N. J.—Vasario 3-čią dėl gaisro žuvo keturi vaikai.

LRKSA SUKAKTUVINIO BANKETO RENGIMO KOMITETAS

Pirmoj eilėj, iš kairės dešinėn: adv. Floyd G. Yoskosky-Juškauskas, adv. Thomas E. Mack-Mikelionis—vicepirmininkas, adv. Edward W. Lopatto—pirmininkas, Adolfas Norvaiša, Vincas T. Kvetkas—Susivienijimo sekretorius; antroj eilėj stovi: adv. Anthony W. Wallace-Valinčius, dr. C. B. Poteliūnas, dr. Daniel J. Urbanas, redaktorius Matas Zujus Petras J. Karašauskas—išdinininkas, ir dr. A. W. Lish. Sukaktuvinis banketas bus antradienį vasario 14, 1956, Amerikos Legijono 132 posto auditorijoje, 45 N. River St., Wilkes-Barre, Pa. Pradžią 8 val. vakaro.

KUN. J. F. BALTUSEVIČIUS-BOLL SUKALBĖS INVOKACIJĄ U. S. ATSTOVŲ RŪMUOSE

LRKSA ilgametis dvasios vadas, Scrantono Sv. Mykolo parapijos kleb. kun. Jonas F. Baltusevičius-Boll yra pakviestas sukalbėti invokaciją Vasario 16-tą Atstovų Rūmuose. Tą dieną iš Kongreso tribūnos pasigirs kalbą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 38 metinės progą. Tuo bus dar kartą pademonstruota šios šalies Kongreso pripažinimas Lietuvos nepriklausoma valstybe, nors ji parbalkšta brutale Sovietų jėga.

LRKSA VYKDOMOSIOS TARYBOS METINIS SUSIRINKIMAS

LRKSA Vykdamosios Tarybos susirinkimas prasidės antradienį, vasario 14, po iškilmingų pamaldų atlaikytų Wilkes-Barre Sv. Trejybės bažnyčioje. Sesijos bus laikomos centro įstaigos patalpose, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Visi Vykdamosios Tarybos nariai kviečiami susirinkime dalyvauti. Turėsime peržiūrėti pareigūnų raportus ir apsvarstyti visus su mūsų organizacijos veikla susijusius reikalus.

Susivienijimo veikėjai ir nariai, turintys naudingų siūlymų ir sugestijų, prieš susirinkimą pasiūskite centre sekretoriui, kuris visą medžiagą perduos V. Tarybos atsvarstymui.

LEONARDAS ŠIMUTIS, Prezidentas

Mickevičiaus žymiausia kūryba buvo skirta Lietuvai ir jos laisvės reikalui. Jis visą savo gyvenimą kovojo prieš lietuvių ir lenkų okupantus, o gražiausius savo kūrybos žiedus skyrė kaip tik laisvės herojams, bet ne okupantų garbintojams.

ŠIURPŪS ĮVYKIAI SOVIETŲ ZONOJ

Būdingų dalykų grįžusieji pasakoją ir apie Rytinę zoną. Savo laiku Buchenvalde. Torgau prie Elbės, Bautzeno ir kai kuriose kitose stovyklose buvo laikoma po keliolika ar kelias dešimtis tūkstančių suimtųjų vokiečių. Mirtingumas buvo labai didelis, mirdavo daugiausia bėdū. Į mirusių vietas priveždavo naujų suimtųjų. Mirusių popieriai buvo deginami, o namiškiam ar giminėms apie jų mirtį nieko nepranešdavo. Todėl jie ir dingdavo be žinios amžiams. Bet po 1950 m. jau buvo galima tokių žinių gauti.

Apie badą pasakojama, kad jis buvo nepaprastai didelis. Kartais net mirusių laidotojai išpildavo kai kurias lavonų dalis ir slepta valgydavo. Tačiau baigus lavonų laidojimą kartais patys kasėjų būdavo sunaikinami. Kiti už pasiūlymą kariant nuteistuosius būdavo net paukštintami, pavyzdžiui tokį tarnybinį paukštintimą gavo mūrininkas Klotzė, pakoręs 28 pasmerktuosius. E.

CARACAS, Venezuela.—Sausio 31-mą lėktuvo nelaimėj žuvo dešimt asmenų, tarp jų keturi U. S. piliečiai.

GRAŽIAI PAMINEKIME LRKSA SUKAKTŪ

DALYVAUKIME BAŽNYTINĖSE PAMALDOSE IR SUKAKTUVINIAM BANKETE

Wyoming Klony, kurs yra mūsų Susivienijimo lopsys, 70 metų sukaktis iškilmingai bus minima antradienį, vasario 14-tą.

Minėjimas prasidės 9:30 ryte su iškilmingomis Mišiomis Wilkes-Barre Svč. Trejybės bažnyčioje. Iškilmingas Mišas laikys dabartinis ilgametis Susivienijimo dvasios vadas kun. Jonas F. Baltusevičius-Boll. Diakonu asistuos buvęs dvasios vadas kun. Juozas K. Miliauskas, subdiakonu — buvęs dvasios vadas, Shenandoah, Pa. Sv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas A. Karalius. Pamokslą pasakys taipgi buvęs dvasios vadas, Lawrence, Mass., Sv. Pranciškaus parapijos klebonas prelatas Pranas M. Juras.

Dalyvaukime pamaldose padėkoti Dievui už visas mūsų organizacijai suteiktas malones, taipgi melsti, kad Dievas greičiau sugrąžintų Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

BANKĖTAS

Sukaktuvinis banketas prasidės 8 val. vakaro Amerikos Legijono 132 posto auditorijoje, 45 N. River Street, Wilkes-Barre. Įžanga \$3.00. Tikėtus įsigykite iš anksto, nes rengėjai turi žinoti, kiek vietų užsakyti.

Banketo programa bus turininga ir įdomi. Kalbas pasakys Scrantų diecezijos valdytojas J. E. vyskupas Jerome D. Hannan, prelatas Jonas Balkūnas, kun. J. F. Baltusevičius-Boll, ilgametis Susivienijimo prezidentas ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Leonardas Šimutis.

Meninę programą išpildys solistė Mrs. Helen Kosar, Ronald Roman ir Kings Kolegijos vyrų choras (Glee Club), kuriam vadovauja profesorius Bronis Voveris. Akompanuos pianistė Mrs. Ona Masas.

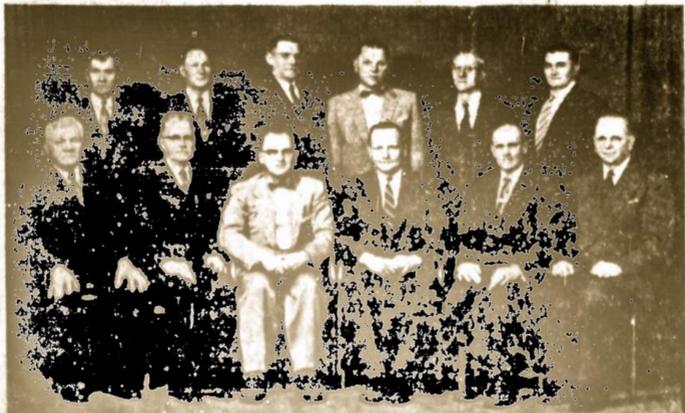
Bankete bus progą A. L. Tarybos pirmininkui L. Šimučii ir aukas įteikt Lietuvos nepriklausomybės atkovojo akcijai paremti. Susivienijimo centro įstaigoje jau gauta dvi aukos—viena 10 dolerių ir viena 5 dol.

I tarptautinę skautų stovyklą Pan-Pacific suplaukė apie 17,000 skautų. Ją atidarė Australijos gen. gubernatorius maršalas W. Slim, vizitavo Australijos užsienio reikalų ministeris ir kiti. Lietuvių skautų reprezentacijai vieneta jėje sudaro 22 žmonės. Žiūrovus stebina lietuvių skautų pastatytas per upokšnij tiltas. Gedimino stulpais stilizuoti var-tai ir kt.

MEDIA, Pa.—Sausio 31-mą Pennsylvania traukinis kryžkeskautų. Ją atidarė Australijos penki asmenys, tarp kurių du vaikai.

PITTSBURGH, Pa.—Sausio 31-mą U. S. oro jėgų lėktuvas, pritrūkęs gazolino, nukrito Monongahela upėn. Du kariškiai prigirė, keturis išgelbėjo.

SUKAKTUVINIO BANKĖTO TIKIETŲ PLATINIMO KOMISIJA

Pirmoj eilėj, žiūrint iš kairės dešinėn: Jurgis Nevalis, muz. Jonas J. Saulčiūnas, Vincas C. Matkevičius—rengimo komiteto sekretorius, adv. W. Lopatto—komiteto pirmininkas, Viktoras Motiejūnas-Machinist, Vincas T. Kvetkas; antroj eilėj: Bernardas Skučas, Antanas Jonika, Chas. J. Leagus, Mykolas Smadžiūnas, Adolfas Kaduškevičius, Albertas Kalinauskas.

SUKAKTUVINIO BANKĖTO PATARĖJŲ KOMISIJA

Pirmoj eilėj žiūrint iš kairės dešinėn: Mrs. Nellie Bayjoras, Mrs. Christal Zarecki, adv. Edward W. Lopatto—komiteto pirmininkas, Mrs. Frank Butcofski, Elena Mensiskaitė;

antroj eilėj: prof. Antanas Kučas, Petras P. Kantakevičius, Stasys Žemaitis, Mrs. Leocadia Donarovich—Susivienijimo išdo globėja, Jonas Stepanauskas, Clem Maslow.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,

published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išėina ketvirtadieniais. Redaguoja Mataz Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštas (straipsniai ir korespondencijos) redaktoriai taisy savo nuofira. Nepaspaudintus raštus grąžina tik paties autoriams prašant.

URT VALDYTOJAS DR. P. KARVELIS APIE AMERIKOS LIETUVIUS

Savo ilgesnės kelionės proga Jūs galėtote aplankyti JAV ir Kanadoje žymesnes lietuvių kolonijas. Kokie yra Jūsų iš tos kelionės išpūdziai?

JAV-se ir Kanadoje teko būti pirmą kartą. Labai didelį išpūdzį man padarė visos JAV-ų tautos nepaprastas įsijungimų darbu ir gamybinį procesą. "Aktivaizdžiai pamačius, kiek daug ir kaip įtemptai Amerikoje dirbama visu, kas tik gali dirbti, darosi aišku, kodėl tenai yra tolia didėlė gerovė. Labai didelį išpūdzį padarė ir ta laisvė, kurią ten kiekvienas turi. Taip pat kiekvienas patekęs Amerikon, turi visas galimybes ten pasireikšti. Todėl nenustobau, kad visi ten greit pasijunta tartum būtų savoje tėvynėje, nepaprastai brangina šį juos priglaudusį kraštą ir visa širdimi prie jo prisiriša.

Kiekviename didesniame mieste sutikdama nemažus lietuvių būrius, pasijusdavau, tartum būčiau patekęs į antrąją mūsų tėvynę. Buvau nustebinatas, kiek mūsų išėiviu senesioji karta yra įdėjusi darbo, parodžiusi pasižadėjimo ir sudėjusi auką, sukurdama šimtais skaičiuojamas įvairias organizacijas, spaudą, labai gausias lietuviškas parapijas, mokyklas ir įvairias įstaigas. Tik

dėl mūsų senųjų išėiviu kartos pasižadėjimo šiandien galima atlikti tuos didelius lietuvių išėiviu kolonijoms ir mūsų tautiečių vienijimo uždavinius, kurie Amerikoje atsideriusiems lietuviams tenka atlikti.

Tiek senesnieji, tiek ir naujieji ateiviai, visi yra gražiai įsikūrę ir pamiršę tremtyje išgyventus vargus. JAV-se ir Kanadoje mes turime labai didelį intelektualinių pajėgų išteklių, kuri, be abejo, suvaidins lemiamą vaidmenį išėiviu laisvajame pasaulyje esančius lietuvių mūsų tėvynės patriotais ir parengiant jauną kartą darbu laisvoje Lietuvoje. Dėjuo, kad visur gvyai domimasi mūsų tautos reikalais ir norima visu kuo prisidėti prie Lietuvos išėivisinimo.

Lankydama lietuvių kolonijas, įsitikinau, kad Amerikos ir Kanados lietuviams daromi prielaidai, esą, jie tesirūpina tik asmeniniais reikalais, o lietuviškuoju darbu nesidomi, yra per dėti ir dažnai be pagrindo. Beai-lankydama susirinkimuose, rad-dau tikrai lietuvišką dvasią, nuoširdumą ir siejojimą visais mūsų rūpesčiais. JAV-ų ir Kanados lietuvių tautiška nėra palaūžė, ir tenka tik linkėti, kad ir toliau jie liktu savo tautai ir tēmokymams ir įvairias įstaigas. Tik

DIDŽIOJI BRITANIJA ATMETĖ SOVIETŲ PRETENZIJAS Į PABALTIO AUKSĄ

Kaip reikmingą tenka pažymėti ir šį įvykį, plačiai nuskambėjusį per užsienio spaudą bei radijus, parodantį, jog laisvasis pasaulis ir toliau nepripažįsta Sovietų smurtu įvykdytosios aneksijos Pabaltijo kraštuose. Teisiniu atžvilgiu Lietuva, Latvija ir Estija laikomos toliau tebevyvojančiomis laisvomis valstybėmis, kurių nepriklausomybė tėra tik laikinai užgniaužta.

Šių metų sausio 10 d. Sovietai susilaukė naujo didelio smūgio. Tą dieną Didžioji Britanija paskartotinai atmetė Sovietų pretenzijas į 16 milijonų dolerių vertės aukso fondą, nuo 1940 metų, pavasario, prieš okupuojant Pabaltijo kraštus raudonajai armijai, padėtį saugoti Londone. Į tą turtą Sovietai kėsinasi jau nuo 1940 m., kai jų armija smurtu okupavo tris Pabaltijo valstybes. Šį kartą Sovietai mėgino priieiti prie pabaltiečių aukso lokių būdu, būtent—pasidėję jo dalį atskaityti išlyginti britų piliečių skoloms už Sovietų vyriausybės nusavintąjį Sov. Sąjungoje jų turtą.

Reuterio žiniomis, Sov. Sąjunga sutiktu atlyginti dviem britų kalnakasybos bendrovėms, kurių turtas esąs tapęs valdinio Sovietų Sąjungos turto, jei D. Britanija apsispręstų perleisti Sovietų Sąjungai dalį minimojo Londono laikomo pabaltiečių aukso. Tuo reikalu britų užsienio reikalų ministerijos oficialus atstovas paskelbė tokį pareiškimą:

"1955 m. liepos 8 d. D. Britanijos ambasadorius Maskvoje, Sir William Hayter, buvo priimtas Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministerio Molotovo ir jam paaišlė pradėti pasitarimus sutarėyti finansiniame reikalame, kiek jie liečia D. Britanijos pretenzijas į Sovietų vyriausybę. Tačiau Sov. Sąjungos vyriausybė ir to patikslino nedavė patenkinti mūsų prašymų.

Sovietų ambasadorius J. Malikio 1955 m. rugsėjo 9 d. nota nelietė aukščiausiai minėto demaršo. Joje tebuvo kalbama tik apie "Lena Goldfields" ir "Tetukhe Corporation" pretenzijas į Sov. Sąjungos vyriausybę ir Sovietų vyriausybės pretenzijas į Pabaltijo valstybių centrinių bankų padėtį Londone aukš. Abiejų britų bendrovių pretenzijų suma siekia 2,5 mil. svarų. Iš tikro nėra jokios tiesioginės sąsajos tarp abiejų bendrovių pretenzijų ir Sovietų vyriausybės reikalavimų į Pabaltijo aukšą."

LENKAI REIKALAUJA VILNAUS IR LVOVO

Gyvenantieji tremtyje lenkai Manchesterioje, Anglijoje, buvo sušaukę suvažiavimą, arba, kaip jie skelbia, suruošę manifestaciją, kurioje kalbėjo gen. Andersenas ir kiti jų žymesnieji vadai. Vienas iš jų, lenkų socialistų vad. Arciszewskis, mirė pakeliui į suvažiavimą. Savo kalboje dr. Z. Novakowskis, be kita ko, pareiškė, jog de Vilniaus ir Lvovo Lenkija nėra visa, ir jie niekada neatsisakys šių miestų, tiksliau pasakius, šių sričių. Vadinamoje Laisvųjų Lenkų Chartoje sakoma, kad jie kovosiu už Lenkiją ne tik su Vilniumi ir Lvovu Rytuose, bet ir su Breslavu ir Stetinu Vakaruose. "Dziennik Polski" pastebi, kad minimoji "Charta" buvusi priimta tiesiog su "triumfingomis ovacijomis". Tais lenkų pareiškimais parodė didelį nepasitenkinimą lietuviams. E.

PORTLAND, Oregon.—Vasario 1-ąją nuo širdies atakos mirė Oregon'o gubernatoriums Paul Patterson, 55 metų amžiaus.

VISAS GYVENIMAS SKIRTAS LIETUVIŠKAJAI KNYGAI

Sausio 3 d. Waterburio mieste mirė prof. Vaclovas Biržiška, kurio palaikai palaidoti Chicagoje. Mirė nuo širdies smūgio, su-laukęs netoli 72 metų amžiaus. Švenčių praleisti buvo nuvykęs pas Devenius. Prieš 2 metus Bostone buvo iškilmingai paminėta jo 70 metų sukaktis. Mirus Vacloviui Biržiškai, dar liko gyvi du jo broliai—Mykolas ir Viktoras.

Šis pasižadėjimas lietuviams, knygininkas, bibliotekininkas, enciklopedininkas, bibliografas ir teisininkas jau pačioje jaunystėje aktyviai kovojo prieš okupantų užsimojimus prievarta lietuvius pravoslavinti ir rusinti. Rezistencinį revoliucinį darbą jis dirbo dar belankydamas Rusijoje universitetą. 1905 m. dėl streiku jį uždarius, Biržiška—atsiduria Lietuvoje, kur vėliau vadovavo slapta socialistų spaustuvei. Caro policija spaustuvę susekė, bet Biržiškai pavyko išsislapstyti. Baigęs universitetą, Vilniuje advokatauo, tuo pačiu metu eidamas "Rūtos" bibliotekininko pareigas ir tvarkydamas Lietuvos Mokslo Draugijos biblioteką. Nuo 1912 m. buvo Šiauliuose advokatauo, bet nuleikdam laiku tvarkė ir Šiaulių viešąją biblioteką bei ūkinį archyvą. 1917 m. jis caro policijos archyvuose iškniso Lietuvoje veikusius šnipus.

Prof. Vaclovo Biržiškos visos gyvenimas pasižymėjo didele meile lietuviškajai knygai ir lietuviškajam švietimui. Jam ypač rūpėjo lietuvių knygos tyrinėjimas, bibliografinių tradicijų Lietuvoje kūrimas ir bibliotekininkų ruošimas. Itin didelį jo įnašą į lietuvių kultūrą yra bibliografijos srityje. Nuo 1922 m. Vaclovo Biržiška daugiau kaip 20 metų dirbo Kauno ir Vilniaus universitetuose—buvo Vytauto Didžiojo Universiteto Teisų Fakulteto dekanas. VDU Kaune bibliotekos suorganizavimas, žymus jos papildymas ir savo lygiu prisitaikymas prie Vakarų Europos bibliotekų yra vienas iš didžiųjų V. Biržiškos nuopelnų.

Būdamas universiteto bibliotekos direktoriumi ir tikroju jos kūrėju iš 40 knygų į 300.000 tomy, prof. Vaclovas Biržiška yra nutiesęs pagrindus lietuvių bibliotekų ir bibliografijos tradicijoms. 1924 m. V. Biržiška įkūrė Bibliografijos Institutą ir pats jam visą laiką vadovavo. 1928 m. A. Ružancovo iniciatyva įsteigtos "Bibliografijos žinios" tapo Bibliografijos Instituto ir Lietuvos Bibliotekinkų Draugijos organu. Kaip bibliografo ir senosios Lietuvos raštijos tyrinėtojo mokslo žmonės ir visi knygos mylėtojai ilgai Biržiškos pasigės. Ypni ir jo parengta penkių tomy "Lietuvių Bibliografija". Rankraštų velionis paliko taip pat didžiulį "Aleksandryną" arba senųjų raštojų biografijas ir bibliografijas.

Velionis yra lietuvių spaudoje parašęs per 13.000 straipsnių, parašė ir išleido 7 kalbomis daugiau kaip per 50 atskirų spaudinių. Pasitraukęs nuo okupantų į Vakarus, Austrijoje ir Vokietijoje toliau dirbo bibliografo darbu. Vokietijoje išleido Lietuvių raštojų kalendorių. 1947 m. paskelbė Pinnebergo universiteto leidinių serijoje angliškai apie Abromą Kulvietį, o kitais metais apie Martyną Mažvydą vokiškai Heidelberge. 1952 m. Brooklyne išėjo "Vyskupo Motiejaus Valančiaus biografijos brožuai." 1953 m. Chicagoje pasirodė jo daugelio metų tyrinėjimo rezultatas: "Senoji lietuviškų knygų istorija." Milžiniškas

veikalas—tai apie lietuvių raštojus, vad. "Aleksandrynas". Šalia eilės kitų darbų, pažymėtinas Liet. Enciklopedijos įkūrimas Kaune. Tik Biržiškos nepaprastos energijos dėka, Liet. Enciklopedija—laisvosios Lietuvos kultūros paminklas—buvo sistemingai Kaune leidžiama ligi bolševikams okupavus kraštą. Tačiau nuo 1953 m. vėl tam pačiam Vaclovo Biržiškai redaguojant, Lietuvių Enciklopedija buvo atgavinta jau Amerikoje, Bostono mieste. Ji ten ir toliau sėkmingai leidžiama. Lietuvių spauda, įvertinusi di-

BABTUOSE YRA IŠAUGĘS ISTISAS RADIO MIESTELIS

Krašte žino plačiai ir apie VLIKą, ir apie Vykdamają Tarybą. ALTA, BALFA ir kitokia lietuvių veikla. Žmonės yra girdėję VLIKO ir VT pirmininku bei VT narių pasakytąsias per lietuviškąsias transliacijas kalbas, girdėję kalbant Lietuvos pašalinčius, taip pat girdėję radijo bangomis pasakytąjį žodį pasprukusių į Vakarus 3 žveju, Mirono, Bakano ir kitų pareiškimus.

Už klausymą svetimų radijofo-nų paprastai bylos nesudaro. Bet gali kabinėtis kitokiais būdais—kaip už prieš propagandas skleidimą, jei tai viešai pradėtų pasakoti kitiems. Todėl klausomasi atsargiai. Bet lietuviškųjų transliacijų klausantieji, ypač žemesnieji tarnautojai, kolchozininkai ar darbininkai, beveik nekrepia ir tai dėmesio. Rudenį Lietuvoje transliacijos geriau girdėti, vartoti—menkiau. Kai kurje iš klausybių taip pat skina: jeigu tarėsiu, ošompos partraukia iš kapitalistinių kraštų melus—tai sovietinis pilietis negi už tai gali būti kaltinamas...

Užtat patys Sovietai stengiasi trukdyti, kad transliacijų iš Vakarų ju piliečiai negalėtų kaip reikiant klausytis, arba toks klausymasis jiems nebūtų malonus. Seniau trukdydavo daugiau rajonais, o dabar Vilniuje ir Kaune yra pastatę galingas trukdymo

delius velionies nuopelnus, kelia mintį, kad reiktų išleisti jo dar likusius svarbiuosius darbus. Lituanistikos Institutas galėtų išleisti jo kai kuriuos kultūros istorijos tyrinėjimus, o Chicago's Lietuvių Literatūros Draugija—išspausdinti antrąją dalį jo "Senųjų lietuviškų knygų istorijos". Tačiau ypač reiktų sudaryti visas sąlygas pasirodyti jo "Aleksandrynu".

Už geležinės uždangos labai klausomasi reportažų ir montažų apie lietuvių gyvenimą laisvoje kraštuose, jų veiklą, ypač kraštui laisvinti, ir bolševikinės santvarkos kritiką. Pageidaujama ypač didesnę kritikos įvairių bolševikinio gyvenimo reiškinii; pastaruoju metu stokoja ypač tokios kritikos, kaip nurodoma, vienas lietuvių kalba siųstuvais.

BRAZILŲ SPAUDA APIE TYLIAJĄ BAŽNYČIĄ

J. E. vyskupo Brizgio pamokslus, paskaitas ir pranešimus plačiai komentavo vietinė spauda. Prieš Kryžiaus Kelius ir ant rytojaus tilpo vyskupo paveikslai ir pasikalbėjimas. "Diario da Noite" 23-8 numeryje str. "Šimtas milijonų kar-kinių, kuriuos simbolizuoja 14 kryžių", rašo apie bolševikų okupuotus kraštus, tarp kurių iškelia Lietuvos kančias, lietuvių katalikiškumą ir keleta žodžių apie vyskupą Brizgį. Jie mini jo kalbos, pradėdant Kryžiaus Kelius, žodžius: "Niekad nesitikėjom 20-tam šimtmečiui turėsim išgyventi Kryžiaus Kelius kančias ir čia jas priminti." Toliau minima, kad 400 tūkstančių lietuvių deportuota į Sibirą, kurių tarpe daug nukankinta dvasiškii ir kitu.

"Correio da Manha" 23-8 straipsnyje "Tyliosios Bažnyčios Kryžiaus Keliai" rašo: "Jaudinanti vakarykščia religinė ceremonija, Eucharistinio Kongreso šventimo kulminacinis punktas įvyko vakar, būtent, Kryžiaus Keliai Tyliosios Bažnyčios garbei. Jiems vadovavo lietuvis vyskupas Vincentas Brizgys, dalyvaujant įvairiems kardinolams, vyskupsams, augštiesiems pareigūnams, karšikiams ir miniai užpildžiusių kongreso aikštę." Toliau aprašo, kurios tautos, materializmo persekiojamos, dalyvauja Kryžiaus Keliuose (Kinija, Rytų Vokietija, Lietuva, Latvija, Estija, Bulgarija, Kroatija, Vengrija, Albanija, Lenkija, Rumunija, Rusija, Korėja, Čekoslovakija, Ukraina ir Viet-Nam). Mini tautiškus tautų padėjimus, kad kiekviena tauta pasimeldė savo kalba, tik ir galą buvo sukalbėta malda portugalų kalba, skiriama kankinamiems dvasiškiams ir tikintiesiems.

Vyskupas Brizgys davė interviu keliems laikraščiams ir šie plačiai perdavė jo žodžius skaitytojams. Pamaldų metu radio ir televizija smulkiai atvaizdavo visų grupių dalyvius ir mūsų vyskupą. Žurnalai mirgėjo jo paveikslais.

PAS BRAZILIJOS PREZIDENTĄ

Liepos 22 d. 11 val. prezidentas Cafe Filho priėmė visų tautų delegacijas. Ministeriui dr. F. Meieriui tarpininkaujant, buvo priimti ir lietuvių (12 asmenų) su vyskupu Brizgiu priekyky. Ir man teko tas malonumas būti delegacijos dalyviu. Mes įteikėme prezidentui dovaną. "Jornal do Brasil" 23-7 numeryje rašo apie tautų delegacijų atsilankymą pas prezidentą Cafe Filho, kur pirmoji eilė paminėti lietuvių delegaciją, įteikusių, Lietuvių Komiteto vardu, prezidentui originalią dovaną—lietuviškos sodybos su kryžiumi aukso raižinį (ministerio Fr. Meierių auka). Čia pat, laikraštėje įdėta ir delegacijos nuotrauka. Prezidentas su kiekviena delegacija trumpai pasikalbėjo ir nusitraukė paveikslą. Idomus vienas faktas, kad visur, tiek Kryžiaus Keliuose, tiek delegacijoje, ar kitur procesijoje, dalyvavo su lietuviuiais latviai ir estai, nors šiu mažai katalikų arba visai nėra. Pademonstruotas baltų solidarumas ir vieningumas. Šių trijų atstovybės Rio de Janeiro randa-si viename kambaryje. Kai vizitavome viena, visus atlankėme.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI SOVIETŲ KARELIJOJ KERTA MIŠKUS

Okupantai, smarkiai apnaikinę Lietuvos miškus, dabar būtiną miško medžiagą stengiasi į Lietuvą gabenti iš kitur. Didesni jos kiekiai esą "broliškiosios Karely-Suomijos respublikos pasiūlyti" pasiimti iš Karelijos. Jos viduryje prie Gimalo ežero 1955 m. buvo įruošta pirmoji lietuvišką gyvenvietė. Būdinga, kad jos įrašai yra lietuviški, ir gyvenvietėje pagrindinė gatvė pavadinata ne Stalino, Lenino arba Sniečkaus vardais, bet—Vilniaus. Gyvenvietėje įruošta "LTSR miško pramonės ministerijos miško pramonės ūkyje". Toks plūdos ministerijos Gimalų paklamos ruožo kontora įtaisyta prie Gimalo ežero, kurį Sunos upė įjunga su Raiknavaloko ežeru. Upėje yra 27 kriokliai, tarp jų—patys didieji Europoje. Vandeniui per minimąjį Raiknavaloko ežerą, viena iš 40.000 Karely-Suomijos ežerų, plukdomi milijonai kubinių metrų miško. Pirmasis iš ten transportas buvo pasiūstas ir į Kauną—hidroelektrinės statybai.

Uždirbti ten, kaip žmonės įtikinėjami okupuotoje Lietuvoje, "galima". Paprastai transportai iš Lietuvos išvyksta kas dvi savaitės. Tačiau kitur net ir rajonų komitetai miškakirčių verbuotojus veja iš savo rajonų, norėdami tuo būdu apsaugoti, kad neišvežtu darbo jėga. Į Kareliją leidžiama vykti ir su šeimomis. Kitiems leidžiama net pasirinkti—vykti į Kareliją ar į Klaipėdos miestą. Be abejo, didesnioji dalis mieliau pasirenka savąjį kraštą.

E. Liči šiol iš "plačiosios tėvynės" kurortininkai vykdamo tik į Palangą ir į Girulius. Siemet jiems bus leista išleisti taip pat Juodkrantėje ir Nidoje, kur jau dabar įrengiami poilsio namai.

KANADOS TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ, viena iš

veikliausių ir pavyzdgingiausių visame pasaulyje, yra nutarusi kiekvieno Kanadoje gyvenančio lietuviu prašyti Tautos Fondo skirti vienos dienos uždarbį. Metams būtu apie 6 dolerius. Taip buvo pageidaujama perėjais metais, taip prašoma ir dabar.

WASHINGTONAS.—Vasario 3-čią U. S. valstybės departamentas pranešė komunistinės Vengrijos vyriausybės, kad dėl U. S. piliečių persekiojimų ir įkalbėjimų, keliavimui į Vengriją uždaro duris.

Katalikų Akcija

Prelatas J. Balkūnas SVEČIUOSE PIETŲ AMERIKOJE

(Tęsinys)

Tą pat dieną popiet 2 val. rinkomės koncertui į Muzikos Mokyklos salę. Prisirinko virš 700 klausytojų. Koncertą užreko-davo "Amerikos Balsas". Jungtinių Valstybių atstovybė mums parūpino, kad visą koncerto programą ir kalbas išgirstų Lietu-voje.

Įžangos žodį tarė kun. J. Janilionis ir Ekscelencija Brizgys. Pirmoji koncerto dalis buvo šventosios giesmės (6). Antroji dalis buvo dainų koncertas. Po giesmių aš per A. B. radio padariau pranešimą apie kongreso eigą ir paprašiau atvykusių atskirų kraštų lietuvių atstovus tarti žodį į kenciančią Lietuvą. Kalbėjo atstovai iš Italijos, Vokietijos, Brazilijos, Urugvajaus, Argentinos, Čilės, Kolumbijos, Venezuelos ir Jungtinių Valstybių.

Koncertas išpildytas labai gražiai. Auditorija koncertų klausė su dideliu dėmesiu. Ji buvo labai įvairi. Čia buvo atvykę svečiai iš S. Amerikos, Čilės, Venezuelos, Argentinos, Urugvajaus, Italijos, įvairių tautybių kongreso dalyviai. Šis koncertas buvo nemaža Lietuvai ir lietuviams propaganda.

Koncertui pasibaigus buvo suorganizuota keturiais autobu-sais ekskursija į Corcovado kalną prie Kristaus statulos bei kitas miesto dalis.

Kaip buvo matyti iš spaudos ir bešališkų įtakingų žmonių atsiliepimų, lietuvių, surengė savo religinio meno parodą, giesmių ir dainų koncertą, organizuotai gražiai pasirodė procesijoje, be to, turėdami Kryžiaus Kelių priekykyje savo garbingą atstovą vyskupą Brizgį, iškelijusį savo autoritetinę kalba Lietuvos kančias,—tarp tautų iš anapus geležinės uždangos kongrese dominavo.

BRAZILŲ SPAUDA APIE TYLIAJĄ BAŽNYČIĄ

J. E. vyskupo Brizgio pamokslus, paskaitas ir pranešimus plačiai komentavo vietinė spauda. Prieš Kryžiaus Kelius ir ant rytojaus tilpo vyskupo paveikslai ir pasikalbėjimas.

"Diario da Noite" 23-8 numeryje str. "Šimtas milijonų kar-kinių, kuriuos simbolizuoja 14 kryžių", rašo apie bolševikų okupuotus kraštus, tarp kurių iškelia Lietuvos kančias, lietuvių katalikiškumą ir keleta žodžių apie vyskupą Brizgį. Jie mini jo kalbos, pradėdant Kryžiaus Kelius, žodžius: "Niekad nesitikėjom 20-tam šimtmečiui turėsim išgyventi Kryžiaus Kelius kančias ir čia jas priminti." Toliau minima, kad 400 tūkstančių lietuvių deportuota į Sibirą, kurių tarpe daug nukankinta dvasiškii ir kitu.

"Correio da Manha" 23-8 straipsnyje "Tyliosios Bažnyčios Kryžiaus Keliai" rašo: "Jaudinanti vakarykščia religinė ceremonija, Eucharistinio Kongreso šventimo kulminacinis punktas įvyko vakar, būtent, Kryžiaus Keliai Tyliosios Bažnyčios garbei. Jiems vadovavo lietuvis vyskupas Vincentas Brizgys, dalyvaujant įvairiems kardinolams, vyskupsams, augštiesiems pareigūnams, karšikiams ir miniai užpildžiusių kongreso aikštę." Toliau aprašo, kurios tautos, materializmo persekiojamos, dalyvauja Kryžiaus Keliuose (Kinija, Rytų Vokietija, Lietuva, Latvija, Estija, Bulgarija, Kroatija, Vengrija, Albanija, Lenkija, Rumunija, Rusija, Korėja, Čekoslovakija, Ukraina ir Viet-Nam). Mini tautiškus tautų padėjimus, kad kiekviena tauta pasimeldė savo kalba, tik ir galą buvo sukalbėta malda portugalų kalba, skiriama kankinamiems dvasiškiams ir tikintiesiems.

Vyskupas Brizgys davė interviu keliems laikraščiams ir šie plačiai perdavė jo žodžius skaitytojams. Pamaldų metu radio ir televizija smulkiai atvaizdavo visų grupių dalyvius ir mūsų vyskupą. Žurnalai mirgėjo jo paveikslais.

PAS BRAZILIJOS PREZIDENTĄ

Liepos 22 d. 11 val. prezidentas Cafe Filho priėmė visų tautų delegacijas. Ministeriui dr. F. Meieriui tarpininkaujant, buvo priimti ir lietuvių (12 asmenų) su vyskupu Brizgiu priekyky. Ir man teko tas malonumas būti delegacijos dalyviu. Mes įteikėme prezidentui dovaną. "Jornal do Brasil" 23-7 numeryje rašo apie tautų delegacijų atsilankymą pas prezidentą Cafe Filho, kur pirmoji eilė paminėti lietuvių delegaciją, įteikusių, Lietuvių Komiteto vardu, prezidentui originalią dovaną—lietuviškos sodybos su kryžiumi aukso raižinį (ministerio Fr. Meierių auka). Čia pat, laikraštėje įdėta ir delegacijos nuotrauka. Prezidentas su kiekviena delegacija trumpai pasikalbėjo ir nusitraukė paveikslą. Idomus vienas faktas, kad visur, tiek Kryžiaus Keliuose, tiek delegacijoje, ar kitur procesijoje, dalyvavo su lietuviuiais latviai ir estai, nors šiu mažai katalikų arba visai nėra. Pademonstruotas baltų solidarumas ir vieningumas. Šių trijų atstovybės Rio de Janeiro randa-si viename kambaryje. Kai vizitavome viena, visus atlankėme.

(Bus daugiau)

Eisenhower'io Atsakymas VLIKui

"PAVERGTOSIOS TAUTOS NERA UZMIRSTOS"

Pereitais metais susirgusiam JAV prezidentui Eisenhower'ui pradėjus sveikti, jam buvęs pirmininkas M. Krupavičius VLIKo vardu telegrama palinkėjo geros sveikatos ir sėkmės darbe, draugys pareiškėdamas viltį, kad JAV prezidentui grįžus citi atsakingu pareigui, pakils viltys taip pat Lietuvai ir kitiems pavergtiesiems kraštams sulaukti laisvės.

Neseniai gautame atsakyme pareiškė, kad prezidentas Eisenhower'is ir užsienio reikalų ministras Dulles yra nekarti pareiškė, jog Amerikos vyriausybė kaip laikinai, taip ir toliau laikysis savo Nepriklausomybės deklaracijoje ir Atlanto Chartoje paskelbtųjų principų. JAV vyriausybė ir toliau pritaria siekiamai atstatyti suverenines teises tuose kraštuose, kur jos buvo per jėgą pažeistos.

VLIKui atsiųstame atsakyme pažymima, kad JAV vyriausybė nėra niekuomet pripažinusi Pabaltijo kraštų smurtu įvykdyto įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Amerikos vyriausybė ir toliau pripažįsta, kaip pripažinusi, dar prieš 1940 m. paskirtus Lietuvos diplomatinis bei konsularinius atstovus ir palaiko su jais reikalingus santykius. JAV vyriausybės nusistatymas lieka aiškus ir nepakeičiamas. Tačiau progą priminti ir valstybės sekretoriaus Dulles žodžiai, kuriuos jis pasakė atstovų rūmų komisijai dėl neteisėto Lietuvos ir kitų kraštų pavergimo.

Pavergtosios tautos turėtų žinoti, kad nėra užmirštos, kad mes nesume sukūję su jų likimu ir, svarbiausia, kad mes nesame pasiryžę siekti išlaisvinti paramos savo paties, turdamiesi su tu tautų pavergėjais, kur jau toks tarimasis pavirtintų tų kraštų pavergimą.

JAV prezidentui dėl jo pareiškimų ir atsakymo Chruščiovui padėkos telegramą pasiuntė taip pat ALTO vykdomasis komitetas. Telegramoje priminta, kad Lietuva yra viena iš pirmųjų Sov. Sąjungos smurto aukų. E.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS WILKES-BARRE

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 12, 3 val. po pietų, Wilkes-Barre Svč. Trejybės parapijos svetainėje.

Parapijos vaikučiai gerb. seselių mokomi, išpildys gražų vaidinimą, pajvairintą vaizdais, šokiais ir dainomis.

Kviečiame visus parapijiečius atsilankyti ir pasigėrėti jų pastangomis.

Choras muz. V. Ramanausko vadovybėj dainuos eilę dainų pritaikintų mūsų Tautinei Šventei.

Būs ir žymių svečių kalbėtojų, būtent, kun. J. F. Baltusevičius-Boll, Scrantono Sv. Mykolo parapijos klebonas ir LRKSA dvasios vad. kunis kalbės angliskai, o kun. B. Zdanavičius, Elmhursto Seselių vienutyno kapelionas kalbės lietuviškai. Taipgi kalbės vietinis klebonas kun. J. K. Miliuskas.

Tikietai suaugusiems 50 centų, vaikams 25 centai.

NAUJA WK LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO VALDYBA

Antradienį, sausio 31, vakare, Redington viešbučio salėje, Wilkes-Barre, įvyko metinis Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubu susirinkimas.

Siame susirinkime užėmė vietas nauja valdyba, kuri buvo išrinkta gruodžio mėnesio susirinkime. Naujos valdybos sąstatai yra toks: Mrs. J. Bayoras—pirmininkė; Mrs. M. Karaliūnas—vicepirmininkė; Mrs. P. Brusock—izdininkė; Mrs. J. Mikalaski—užrašų sekretorė; Miss Milda Casper—finansų sekretorė; Miss Irene Chesnoski—susi-rašiniųjų sekretorė; Mrs. A. Washesky, Mrs. Nuttits ir Mrs. A. Oshirak—direktorės; Mrs. G. Kazokas, Mrs. J. Shergalis ir Mrs. A. Joneika—knygų peržiūrėtojos (auditors).

Siame susirinkime nauja pirminkė Mrs. Bayoras paskyrė pastovias komisijas, būtent: biudžeto, priėmimo, amendmentų, programos, narystės, švietimo, gėlių, mišrių kortelių, "standing" ir kitas.

Mrs. A. LaVie paskirta publikacijos pirminkine, o Mrs. Ann Masloski—kapelione.

Išlaudyta raportas apie rengiamą metinę vakarienę paminėjimui klubo 25 metų čarterio igigijimo sukakties. Vakarienė įvyks antradienį, vasario 21, Redington viešbučio salėje. Rengimo komiteto pirminkine yra Mrs. Agnes Caffrey, padėjėja Mrs. W. Salinski.

A. A. Mirusiems

A. A. KAZYS KAZLAUSKAS, 64 metų, gyv. 28 Templeton Lane, Plymouth, mirė vasario 1-ma, palaidotas vasario 4-tą iš Sv. Vincento bažnyčios Sv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionis iš Lietuvos atvyko 40 metų atgal ir įsikūrė Plymouth. Paliko tris dukteris, anūkų ir tris seseris.

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGĘ "RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapiai. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaish kun. J. K. Miliuskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su galdomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant ne mažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Zymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originali kaina 70 centų) — 50

MALDŲ RINKINĖLIS, juoda apdaras — 40

Užsakant kreiptis:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 38 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

KUN. P. VAICIUNO PAGERBIMO BANKĖTAS

NASHUA, N. H.—Sausio 31 Sv. Patriko parapijos moterys—Catholic Daughters of America skyrius—surengė bankėtą pagerbti savo dvasios vadą ir parapijos asistentą kun. Pauliną Vaičiūną.

Kun. Vaičiūnas yra gimęs ir augęs Manchester, N. H. Kunigu buvo įšvestas balandžio 24, 1945 metais. Sv. Patriko parapijos pastoriaus darbą atlieka aštunti metai.

Bankėte svečių dalyvavo 300 (nes tiek tebuvo vietų svetainėje). Prie garbės stalo matėsi kun. Vaičiūno tėvas ir motina iš Manchesterio, sesutė Vaičiūnaitė—Mrs. Timmins su vyru atvykusių net iš Lynn, Mass., kun. J. Bucėvičius—Nashua lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebonas ir kiti garbės svečiai.

Kunigą Vaičiūną dvasios vadu yra pasirinkę ir kitas arganizacijos, kaip tai Kolumbo Vyčiai, miesto gairininkai, skautai ir kt. Tad ir jų visų atstovai dalyvavo bankėte, o ypač gražų įspūdį darė miesto gairininkai, pasirėdę uniforomis, ir jie buvo užėmę visą stalą.

Pagrindinę kalbą pasakė vyskupijos kancleris Msgr. Thomas Hansberry.

Kun. Vaičiūnas šaukia kelia lietuvių vardą Nashua mieste. Ir šiame bankėte kalbėtojai nuolat minėjo Lietuvą ir lietuvius.

Nors kun. Vaičiūnas darbuojasi kitataučių parapijoje, vienok palaiko glaudžius ryšius su lietuvišiais. Tad ir šiame bankėte dalyvavo garžus būrys lietuvių.

Kun. P. Vaičiūnas yra L. R. K. S. A. 119 kuopos narys, o šios kuopos ilgametis sekretorium yra jo tėvas J. A. Vaičiūnas. Ilgiausių metų!

Bankėto Dalyvis

MIRĖ JUOZAS ZALESKIS

CHICAGO, Ill. — Gruodžio mėn. 30 d. mirė 85 kuopos narys a. a. Juozas Zaleskis, gyvenęs 4435 So. Talman Ave., sulaukęs virš 80 m. amžiaus.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1875 m. Kilo iš Panevėžio apskr. Subačiaus parapijos, Akmenų k. Amerikoje išgyveno 50 metų. Buvo 85 kuopos pirminku, dalyvavo seimuose atstovaudamas kuopą. Dar priklausė Sv. Vardo draugijai ir amžinu nariu Labdarių draugijai.

Velionis buvo pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave. Vasario mėn. 2 d. iš koplyčios buvo atlydėtas į švenč. Panelės Nekalto Prasišėdimo parapijos bažnyčia, kur įvyko pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų nulydėtas ir palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse.

Buvo geras parapijietis malonus kaimynas ir sumanus draugis ir visuomenėje.

Pasiliko sesuo Barbara Stepovičienė su šeima, brolis Jonas, pusseserė Mary Anderson ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Velionis pats nebuvo vedęs—šeimosnėpaliko.

Taip vienas po kito miršta atciviai. Gruodžio mėn. mirė 85 kuopos sekretorius M. Šiaučiuėnas, o dabar buvęs pirminkas J. Zaleskis.

Amžina atsilgi!

LRKSA 48 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

CICERO, Ill.—Metiniame 48 kuopos susirinkime išrinkta valdyba 1956 metams yra tokia sąstata: Alex Zakaras—pirmininkas; B. Kazlauskas, Sr.—vicepirmininkas; Bernice Jonell—finansų sekretorius; A. Gerdiūnas—izdininkas.

48 kuopos susirinkimai laikomi kas mėnuo antrą sekmadienį, 1 val. po pietų Sv. Antano parapijos svetainėje. Visi nariai kviečiami šiais mėnų organizacijos sukaktuviniiais metais uoliai lankyti susirinkimus ir pasidaryti naujų narių įrašymų.

Spaudoje nurodoma, kad Micevičius ju dukte Marija Goreckis skambindavusi lietuviškas dainas, o sūnus radęs Micevičiaus bibliotekoje A. Micevičiaus ranka užrašytas lietuviškas dainas.

LRKSA 171 KUOPOS NAUJA VALDYBA

DETROIT, Mich.—Neseniai įvykusiam LRKSA 171 kuopos metiniam susirinkime išrinkta valdyba 1956 metams: Petras Medonis—pirmin., Anthony Locaitis—vicepirmin., Bill Walls—prot. raštin., Ann Valatka—finansų sekret., Adomas Meškauskas—marsalka.

Nutarta metinį susirinkimą laikyti sausio mėnesį kiekvienais metais ir tą dieną užprašyti šv. Mišias už mirusius kuopos narius ir bendrai priimti šv. komuniją, taipgi turėti bendrus pusryčių tuojau po Mišių prieš susirinkimą.

Kuopa taipgi nutarė suruošti kortavimo pramogą (vakarą) tuojau po Velykų ir dalį pelno skirti Dievo Apvaizdos parapijos reikalams.

Parapijos naujas klebonas kun. Mykolas Kundrat aplankė susirinkimą, pasveikino susirinkusiuosius ir sutiko būti dvasios vadu. Bendra mintis susirinkusių buvo, kad reikalinga pagyventi kuopos veiklą, rasti priemonių prirašyti daugiau naujų narių.

PLATINKIM PASUS IR ŽENKLELIUS

JAV LB Apylinkių Valdybos ir Visiems Tautos Fondo Pasų ir Ženkelių Platintojams

JAV LB suvažiavime 1955 m. liepos mėn. 23 dd., New Yorke yra nutarta, kad TF pasų ir ženkelių galima daugiau išplatinti. Tas išplatinimas ypatingai reikalingas dabar, kai naujai atgiję atkakli kova už Lietuvos išlaisvinimą, kuriam reikalingos gausesnės lėšos.

Vasario mėnuo yra Lietuvos laisvinimo ir aukų telkimo mėnuo. Todėl nuodirdžiai prašome visus įsijungti į šį garbingą ir labai dabartinį laiką reikalingą aukų telkimo darbą. Išplatinkime galimai daugiau TF pasų ir ženkelių.

Nuodirdžiai prašome.

Tautos Fondo valdytojas JAV LB Finansų Komisija: Walter M. Chase, pirmin. Pranas Puronas, sekret. Juozas Balazaras Valerijonas Balčiūnas Kun. Petras Totorašius Dr. Petras Vileišis

MINESIM LIETUVOS ŠVENTĘ

BRIDGEPORT, Conn.—Lietuvos nepriklausomybės minėjimas mūsų kolonijoje įvyks vasario 12 d., 4-tą valandą po pietų, parapijos svetainėje. Kalbės vietiniai parapijos kunigai ir svečiai iš New York'o Vytautas Vaitekūnas. Mening programą atliks parapijos choro vyrų kvartetas ir mišius kvartetas; taipgi ir solistas padainuos keletą gražių dainų.

Visi Bridgeporto ir apylinkių kolonijų lietuviai kviečiami tą dieną dalyvauti ir atlikti savo lietuvišką pareigą ir pamiršti savo aukomis Lietuvos laisvinimo darbą.

TRIJŲ APSKRIČIŲ GEGUZINĖ

HARTFORD, Conn.—Šių metų vasarą geguzinė vėl bus Hartforde. Rengia Conn. 3-ju organizacijų apskritys, būtent, L. R. K. S. A., Moterų Sąjungos ir LDS. Įvyks rugpjūčio 26 d. Lietuvių Parke, East Hartford, Conn. apskritys yra labai dėkingos laikraščiu "Garsoi" už tokį gražų praėjusios vasaros geguzinės išgarsinimą, bet tuo laiku įvyko potvynis ir geguzinė negalėjo įvykti. Gal Dievas duos, kad šią vasarą galės įvykti.

A. J. Pateckis

JIEŠKO BROLIO JUOZO ORENTO

Jonas Orentas, gyvenęs Sibire, ieško brolio Juozo Orento, kaip spėjama, anksčiau gyvenusio Wilkes-Barre, Pa., o gal ir dabar ten tebe gyvenančio. Juozas Orentas prašomas atsiliepti, arba įkelti malonėkite pranešti "Garso" redakcijai, kuri suteiks daugiau informacijos ir Jono Orento adresą.

KĄ VEIKIA CHICAGOS BALFAS

Sausio mėn. 28 d. įvyko Chicago BALFO apskrities metinis susirinkimas, kuriam pirmininkavo A. Gintneris, sekretoriavo P. Bičiūnas.

Valdybos nariams padarius praėjusių metų veiklos apžvalgą, paaiškėjo, kad padaryta nemažai. Po to kalbėjo paskutinę pabėgėlę iš Lietuvos—Stasė Norkutė ir atsakinėjo į paklausimus.

1956-tiems metams į naująją valdybą išrinkti asmenys pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmin.—kun. Stasys Santaras; vicepirmin.—evangelikų kun. J. Trakis ir O. Kriškiūnienė; sekret.—Pr. Bičiūnas, izdin.—I. Daukus; parengimų reikalams—K. Bružas, K. Januška ir Pr. Mažris; rūbų reikalams—J. Kerulis; spaudos reikalams—Vl. Butėnas ir A. Gintneris; kandidatai—Cibulskis ir Naglius.

Kontrolės komisijon išrinkti: Vl. Micevičius, F. Seričikas ir J. Bernotas.

Nauji planai

Valdyba vasario 3 d. savo posėdy nutarė šiais metais prieš Velykas aukų reikalui išplatinti 10,000 laiškų; birželio mėn. 10 d. suruošti pikniką ir dovanų išleidimą; rinkliavą gatvėse organizuoti rugsėjo mėnesį; koncertą—vajaus užbaigimą surengti spalio mėn. 14 d. Be to, pratomas rūbų vaju ir bankėtas pagerbti nusipelnčius BALFO veikėjus.

K. B.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ VEIKLA

Dainininko S. Baranausko Koncertas

Tuojuo po Velykų Lietuvių Dienos rengia dainos ir literatūros meno koncertą, kuriame sutiko dalyvauti dainininkas tenoras Stasys Baranauskas. Los Angeles ir apylinkės lietuviams bus nepaprasta proga išgirsti garsiausią šių dienų dainininką, apie kurio koncertus Vokietijoje, Anglijoje ir Amerikoje ty kraštų muzikos kritikai yra davę geriausių įvertinimų. Dainininkas Baranauskas atliks plačią mūsų kompozitorių ir ištraukų iš operų programą. Šalia Baranausko koncerto programoje pakviesiti ir sutiko dalyvauti Los Angeles gyvenantieji poetai ir rašytojai, kurie paskaitys savo kūrybą.

Sanin

NUMIZMATIKOS RETENYBĖ

Stockholmo universiteto numizmatikos katedros asistentas latvis Platbarzdis Vakarų Europos žurnaluose aprašo du naujai Vakarų pasaulyje atsiradusius banknotus, tarp jų—ir 10 litų banknotą. Platbarzdis sakosi patyrtęs, kad šie banknotai nebuvo spėti paleisti apyvarton, nes, bolševikams kraštą užgrobus, visi Lietuvos popieriniai pinigai buvo sudeginti, o metaliniai pinigai skubiai išvežti į broliškąsias respublikas. Šiuo metu šis A. Galdiko pieštas 10 litų banknotas sudaras vieną iš didžiausių laisvajame pasaulyje numizmatikos retenybų.

E.

KALBĖTASI SU GEN. KONSULU J. BUDRIU

Gen. konsulo J. Budrio lankymosi Clevelande proga Bendruomenės valdybos pirminkas St. Barzdukas su juo turėjo ilgesnį pasikalbėjimą, kurio metu, be kitų klausimų, ypačiai aiškintais, ar nebūtų galima turėti vienos bendros JAV lietuvių kartotekos. Malonu pastebėti, kad pasikalbėjimas vyko draugiška nuotaika ir kad Gen. Konsulas Bendruomenės darbu parodė visišką priitarimą ir pažadėjo jam visokeriopai savo ir savo vadovaujamos įstaigos paramą.

Londoniškis lenkų dienraštis "Dziennik Polski" Nr. 7, 1956 rašo, kad lenkų visuomenėje palankiai sutikta žinia, jog VLIKAS sudarė komisiją, kuri įgaliota kviesti su lenkais dėl santykių su normalinimo. Kaip žinoma, į tą komisiją įeina prof. J. Kaminskas, V. Sidzikauskas ir dr. A. Trimakas.

LRKSA SKELBIA SUKAKTUVINI STRAIPSNIŲ KONKURSA ŠIOMIS TEMOMIS

- 1. Kodėl draustis lietuviškoj organizacijoj?
2. Kaip naudingiau minėti LRKSA 70 metų sukaktį?
3. LRKSA ir Jungtinių Valstybių visuomenė.

Konkurse dalyvaujantieji gali pasirinkti vieną iš šių trijų temų savo straipsniui. Galima rašyti lietuvių ir anglų kalba.

Straipsnio dydis tarp penkių šimtų ir tūkstančio žodžių.

Premijos: 1) \$100.00, 2) \$75.00, 3) \$25.00 ir sekančioms penkiems skiriamos knygos—leidžiamoji LRKSA Istorija.

Konkursas baigiasi 1956 m. kovo 1 d. Konkurso teisėjus paskirs Švietimo komisija.

Teisėjai premijas pasiskirs ir Vykdomoji Taryba jas išmokės, jei konkurse dalyvaus bent penkiolika konkurstantų.

Konkursantai savo tikrą vardą ir adresą paduoda kartu su rankraščiais uždarame voke, parašant ant voko savo slapyvardę.

Rankraščiai negrąžinami. Jie pasilieka "Garso" Redakcijos nuosavybė.

Rankraščius siųsti Švietimo komisijai: Petras Ličkus, 714 W. 30th Street, Chicago 16, Illinois.

Teisėjais Švietimo komisija paskyrė šiuos Chicagoje gyvenančius Susivienijimo narius veikėjus: kun. P. Činiką, M.I.C., p. Kazį Kleivą ir p. Albiną Poškienę.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTO ŠVENTĖ

1955 m. gruodžio 27-31 d. d. Adelaidėje įvykusi Australijos lietuvių sporto šventė buvo pati didžiausia. Joje dalyvavo apie 130 aktyvių sportininkų, atstovavusių 5 klubams.

Siemetinė sporto šventė-olimpiada buvo pradėta Adelaidės katedroje. Pamaldas atlikė kun. dr. P. Jatulis, o pamokslą pasakė Adelaidės arkivyskupas dr. Beovitch, pabrėždamas svarbumą išlaikyti gimtąją kalbą ir pasiūlydamas mūsų jaunimui.

Po pamaldų visi dalyviai nvyko prie didžiojo australų parko, kur buvo padėtas lietuviškas vainikas, pagerbiant žuvusius už Australijos ir visos žmonijos laisvę. Ta proga žodį tarė apylinkės valdybos pirminkas L. Martinkus, primindamas mūsų tautos tėvynę ir jos kancias. Po vaišių, suruoštų moterų akcijos, buvo išklaudyta muz. V. Šimkaus diriguojamo "Lithuania" choro koncerto, kuriame taip pat gražiai pasirodė solistės A. Gučiuvienė ir G. Vasilauskienė su pianiste Miss Dorothy Oldham.

Si sporto šventė į lietuvių Australijoje gyvenimą įnešė daug gyvumo. Sporto šventės metu Adelaidėje buvo susauktas sporto klubo pirmininkų ir įgaliotinių susirinkimas.

ARGENTINA. Kordobos universitete, kaip mokslinių veiklų vertėja ispanų kalbon, dirba J. Kuncaičienė, pernai baigusi šio universiteto kalbų skyrių. Ji išspanų kalbon verčia veikalus iš anglų, prancūzų, lietuvių, italų, vokiečių, lenkų ir rusų kalbų.

Su 12 argentiniečių iš Buenos Aires ir Washingtoną baigti medicinos studijų išvyko į 5 kursus lietuvi studentė L. Stodolnikaitė. Jos tėvas yra Lietuvos karys.

NAUJESNĖS ŽINIOS APIE KLAIPĖDĄ

Grįžusieji vokiečiai suteikė naujesnių žinių apie Klaipėdą. Sovietai visą marių pakrantę nuo Smiltelės iki Vytės esą atitvėrę. Į ją leidžiama tik su specialiais leidimais. Juodkrantė pasidarė "visai mažytė". Ten gyvena visai nedaug žmonių, kurie verčiasi žvejyba. Tačiau ir jie turi turėti specialius pažymėjimus, leidžiančius jiems išsikelti į Nerimą. Klaipėdoje jaučiama didelė miško medžiagos ir kuro stokka.

Vokiečių, ypač jų pabėgėlių, spaudoje ne kartą užtikinama žinių, kad Klaipėdos krašte dar esą nemažai tikrų vokiškumo žymių ir panašių pareiškimų. Tačiau iš tikro taip nėra. Žinantieji faktiškąją padėtį teigia, kad Klaipėdos krašte vokiškumo žymių nėra jau beveik jokių. Pagaliau ir pačių vokiečių belikė nepaprastai maža. Vokiečių žinios apie Klaipėdos krašto vokiškumą ar jo nepaprastą surusinimą yra gerokai perdėtos. Net ir pačioje Klaipėdoje, kaip iš tikrų šaltinių žinoma, lietuvių yra daugiau nei rusų. Rusų skaičius ten galis siekti pačiame mieste ne daugiau kaip 40-45%.

Kadangi ir dalis lietuvių įvairiose įstaigose, gatvėse arba šiaip kur šneka rusiškai, tai, galimas dalykas, tai ir prisideda prie rusų įtakos bei svorio svetimųjų akyse padidini. Tačiau ir ten lietuviai, kiek sąlygos leidžia, kovoja už lietuvių kalbos ir kitas teises. E.

Si sporto šventė į lietuvių Australijoje gyvenimą įnešė daug gyvumo. Sporto šventės metu Adelaidėje buvo susauktas sporto klubo pirmininkų ir įgaliotinių susirinkimas.

ARGENTINA. Kordobos universitete, kaip mokslinių veiklų vertėja ispanų kalbon, dirba J. Kuncaičienė, pernai baigusi šio universiteto kalbų skyrių. Ji išspanų kalbon verčia veikalus iš anglų, prancūzų, lietuvių, italų, vokiečių, lenkų ir rusų kalbų.

Su 12 argentiniečių iš Buenos Aires ir Washingtoną baigti medicinos studijų išvyko į 5 kursus lietuvi studentė L. Stodolnikaitė. Jos tėvas yra Lietuvos karys.

Uždirkb TAUPMENOMIS 3% TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00 PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMU AR PERTAISYMU NAMŲ Superior Savings & Loan Association Telephone HE 1-2498 6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio